

Lesarabrøv

Svar til »áhugað«

Sjálvt um eg eri móti at geva aftursvar til dulnevnd lesarabrev, skal eg kortini svara fyrispurninginum, ið settur var. Hetta er tí at fyrispurningurin úttan iva hevur áhuga hjá tí meiniga skattaborgaranum í Argja Kommunu.

1. Transportar

Við at hyggja í viðlegdu uppgjerd av m.a. transportum, ið Argja Kommuna hevur havt frá jan. - juli í ár sæst, at vit hava transportar áljóðandi kr. 733.700,- um mánaðin. Frá juli eru hesir hækkaðir til kr. 803.700,-. Hetta er hent í sambandi við umfinging av verandi skuld.

2. Gjaldforlostrot

Okkara stóri veikleiki er, at sjálvt um Argja Kommuna ikki er verri fyrri enn aðrar kommunur í landinum reint búskaparlaga, so eru vit í eini bráðfeingisligari gjaldforlostreppu. Hesa kreppu fært tú ikki fíggað nakra staðir, og tí verður henda kreppa fíggað yvir raksturinum, sum tiskil ikki kemur at bera seg.

Ein av høvuðsgrundunum til hesa gjaldforlostreppu, sum ultimo sept. í ár var goðar kr. 4,3 mill., er tann sjálvboðna sáttin, ið fráfarandi bygðaráðgjörði við Byggifelagið G. Waagstein um gjald av útskykingini á Hamnum. (Við arsbýttan stóð Hamnur í kr. 7.085.000, sum eisini skulu gjaldað yvir raksturinum).

Í nov. í fjór skrivaði undan farna bygðaráðgjörði undir sjálvboðna sáttina áljóðandi kr. 2.380.000 í 6 gjöldum frá 1. jan. í ár at rokna. Um ikki gjöldini vóru gjöldin ræstustund is, fall øll upphæddin til gjaldingar beinanvegin, og hetta var júst tað, ið hendi. Undanfarna fíggjarnevnd/bygðaráðgjörði ikki tikið sjálvboðna sáttina við í fíggjaráttanina fyri 1993, sjálvt um teir áttu at vítað, at gjöldini skuldu øll gjaldað í 1993.

Núást í vevirlitnum stendur ein postur - »Advokatefelið«. Hetta er tann sjálvboðna sáttin, sum eftir rættarúrskurð fall til gjaldingar í 4 gjöldum, áljóðandi uml. kr. 2,1 mill., og harvið gav Kommununi kr. 0,00 eftir til rakstur.

Harafurat kemur skuld til Matrikulstovuuna fyri arbeiði á Hamnum fyri kr. 390.000, sum undanfarna bygðaráðgjörði ikki tók við í fíggjaráttanina, og sum fellur til gjaldingar í næstum.

Við øðrum orðum arvaði núsitandi bygðaráðgjörði eitt gjaldforlostrot upp á goðar kr. 2,5 mill. frá undanfarna bygðaráðgjörði, og hetta ein atvoldin til okkara syndarlugu støðu í Argja Kommunu í dag.

3. Rakstur.

Í hesum fíggjaráttinum hevur núsitandi bygðaráðgjörði stórar sparningar á rakstrinum, og kunnu hesar neyvan gerast minni, um kommunan skal

hava eitt ávíst tænastustøði mótvægis borgaranum.

Í løtuni kostar raksturinn (i-roknað) lógarbundnar útr. á kr. 250.000,- goðar kr. 800.000,- um mánaðin. Til sammetingar kann nevast, at raksturinn í roknskaparáttinum 1992 var uml. 12,3 mill. kr. Tvs. at núverandi fíggjarnevnd hevur lagt sparningar á raksturinn fyri bygðaráðgjörði áljóðandi goðar kr. 2,5 mill. ella goð 20%.

Við eini innátka áljóðandi kr. 1,3 mill. verður eitt hall á goðar kr. 200.000,- hvønn mánað. Harafurat kemur so áðurnevnda gjaldforlostrot, sum alt er leysaskuld, á kr. 4,3 mill. kr.

4. Útlit

Sum flest øllum kunnugt er Argja Kommuna stóðgjald upp, av tí at tað ikki er møgulegt at fígga gjaldforlostrotið.

Hetta var høvuðsgrundin fyri at bygðaráðgjörði samtykti at royna gjaldssteðga, fyri harvið fyrbis at kunna steðga transportinum til ein fekk styr á støðunaftur.

Um Landsrætturin tekur undir við avgerðini hjá Skiftirættinum, hava vit eitt sera veikt samráðingarsstøði mótvægis lánveitarinum um umfinging av verandi lanum. Eftir minum tykki skal miðalrentan hjá Argja Kommunu frá 13,66% til 7% yvir 20 ár fyri at vit kunnu yvirleva fíggjarliga sum sjálvsstøðug kommunu.

Ein annar møguleiki er sjálv-

andi samanlegging við aðrar kommunur í Suðurstreymoy. Harvið økja vit innitøkugrundarlagið, minka rakstrarútr. v.m., og skuldu tiskil staðil sterkari á lánmarknaðinum. Hetta hevði úttan iva gagnað bæði lánveitara og lánakara betur enn núverandi støða.

Fyri borgaran í Argja Kommunu er tað stórt spæll, at samanlegging er vordin ein fíggjarligur bráðfeingisspurningur. Argja Kommuna er tann kommunan í Føroya landi, sum hevur havt allar fyrstreytir í lagi fyri einum lágum skattaprosenti og lágum fløgu/rakstrar-kostnaði.

Tær fíggjarligu støðutakanir, ið settar vóru í verk í tilbærskiednum 1985-92, hava kostað Argja Kommunu sín fíggjarliga førleika. Fleiri av hesum støðutakanum eru so burtur úr vón og viti, at eins egnahugflokkur ikki at skilja, hvussu 7 limir í einum bygðaráðgjörði hava sett slíkar áttanir í verk.

Eftir situr tann knokkroytti skattigjaldarin í Argja Kommunu við eini rokning á goðar kr. 70 mill., sum hevur skyldu til at fáa at vita, hvar peningurin er nytur.

Goði/a áhugaði/a - vónandi kann ein borgarafundur svara upp á fleiri tilkall fyrispurningar.

Við tækk fyrri upptøkuna. Vinarliga

Jóannes M. Hansen

Tiðindaskriv frá Amnesty International, Føroya Deild.

»Mær leingist eftir sól og summari«

Tað er kalt og myrkt úti, regnið oysir miður. - »Hvør ið nú lá á okkara strond og bleiv bakaður av sólini!« Hvør hevur ikki hugsað hetta okkran kaldan vetrarmorgun?

Nú hava øll kjans at vinna eina ferð til sól og hita - ella eina skiferð, um hugur heldur er til tað.

Arilgi lutaseðilin hjá Amnesty International, Føroya Deild er nú aftur sendur til hvørt húski í Føroyum. Og aftur í ár eru vinningarnir fløvandi.

1. vinningur: »Ferðast sum tú hevur hug til« fyri kr. 20.000,- við Fløgfelag Føroya, tlf. 11025

2. vinningur: 1000 lítrar av olju. Virði kr. 2890,-. Latið hevur Shell.

3. vinningur: 500 lítrar av olju. Virði kr. 1445,-. Latið hevur Oljufelag-ið Føroyar.

»Besta ferð, vit hava havt«

Fyrðaráðgjörði var høvuðsvinningurin ein ferð til Florida. Tá bar soleiðis á, at vinnarin júst var heimkomin av sjúkrahúsinum og tí ikki hevði orku til at ferðast so langt. Í staðin gjørdi hann av at bjóða allari familjuni miður til Danmarkar - 3 vikur í Danmark.

Familjan skrivaði okkum bræv aftan á og hevur lovað okkum at

prenta ein part av tí

»Hetta er besta ferðin, vit hava havt. Og tað siga vit, hóast vit hava ferðast nógv. Tað var deiligt at kunna bjóða allari familjuni við okkum at ferðast. Og deiligt at vera saman við børnunum og abbaðonnum á henda hátt í 3 vikur. Ikki at tala um, hvussu gott tað var fyri heilsuna við sól og summari«

Øll hava kjansin

Nú hava so øll so kjans at uppliva nakad líknandi og harafurat møguleika at stuða Amnesty International í arbeiðnum fyri mannarættindunum.

Peningurin, sum kemur inn, fer til virksemd hjá Amnesty International.

Vónandi verður undirtøkan eins goð og undanfarið ár, tí hetta er vordin ein týðandi partur av inn-tøkum okkara.

Soleiðis gert tú:

Set kross við so nógv nr., sum tú vilt hava. Lat seðilin inn á posthúsinum. Seðlar, ið er poststemplaðir, ið seinasta lagi 3. des. 1993 eru við í dráttinum, sum verður 10. des. 1993 (mannarættinda-dagurin). Lyst verður í bløðunum beint atnáð.

Vinnarnir fáa beinleiðis boð. Um onkur vil hava fleiri lutaseðlar, ber til at koma ella ringja á skrivstovu í Vágsbotni, tlf. 15816.

Viðmerking frá bygðaráðsformanninum í Sørvági

I sambandi við greinina um Sørvág - (Einki at gera) -, ið stóð í Sosialinum nr. 212 leygardagin 6. nov. 1993, vil eg sleppa at gera eitt iskoyti til reglubrotið um ísfiskabátarnar í bygdini.

Tá umrødda reglubrotið av lesarum kann verða skilt soleiðis, at bygðaráðsformaðurin meir bert tveir av ísfiskabátunum hava verið bygdini hollir, meðan tann triði verður settur í bás fyri seg, fari eg at koma við eini viðmerking afturat.

Sjálvsagt hava allar triggir trolarnar eins stóran týðning fyri Sørvág. Viðvíkjandi Vestursøka er at siga, at hann eins og flest allar bátar í Føroyum hevur verið í einum fíggjarligum aldudali. Hann hevur ligið í ein lítlan mánað, men útlit eru til, at hann vónandi fer út aftur í komandi viku.

Heilsan

Petur Kruse, bygðaráðsformaður
380 Sørvágur

	jan	febr	mars	apríl	mai	juni	juli	aug.	sep.
Inntøka									
Skattur	1376001	1907231	1617597	1750766	1503849	1487114	1342011	1342455	1360534
Annad							148000	0	0
Inntøka tils.	1376001	1907231	1617597	1750766	1503849	1487114	1490011	1342455	1360534
Mótrok.									
Millumrokning við landakassan	217000	217000	217000	175000	175000	175000	175000	175000	175000
FAS-skipan	1900	12351	13116	7152	10063	14138	14736	15282	19240
Landaverk	52617	0	0	35568	35556	9469	0	75213	29648
Øv nógv ótgjöldin									148004
studningar	64'28	0	0	0	0	0	0	0	0
Skattur 1991	153005	153006	153006	0	0	0	0	0	0
Renta	3442	2295	1148	0	0	0	0	0	0
Kommunekredit					27205	0	0	0	0
Annad						3217	0	148003	134519
Tils.	492092	384652	384270	217720	247824	201824	189736	413498	506611
Eftir at avrokna	883909	1522579	1233327	1533046	1256025	1285290	1300275	928957	853923
Baltica Bank	364814	364814	364814	364814	364814	364814	364814	364814	364814
Føroya Lívtr.	202635	202635	202635	202635	202635	202635	202635	202635	202635
Tryggingars.	60541	60541	60541	60541	60541	60541	60541	60541	60541
Havnar Arb.	72010	72010	72010	72010	72010	72010	72010	72010	72010
Føroya Sparikassi	33700	33700	33700	33700	33700	33700	33700	33700	33700
Sjóvinnubankin								70000	70000
Sjóvinnubankin (Sjóvinnubankin*)	150207	788878	499627	0	0	0	566579	0	50233
Advokatefelið				799346	522545	551590		224702	0
Tils.	883907	1522578	1233327	1533046	1256245	1285290	1300279	1028402	853933
*) Hetta er tað kommunu eiga eftir til rakstur									
Transportir tils.	733700	733700	733700	733700	733700	733700	733700	863700	863700
Renta og avdr. í	53%	38%	45%	42%	49%	49%	49%	60%	59%